

RAADSINFORMATIEBRIEF

Van

college van burgemeester en wethouders

Vergadering van

30 mei 2023

Kenmerk

Z/23/058413 / D/23/104778

Portefeuillehouder

Ad de Regt

Portefeuille

Milieu / ODRU, Natuur- en Milieueducatie

Opsteller

Kouwenberg, Katrien

Onderwerp

Resultaten uitgevoerde enquête houtstook en vervolg aanpak houtstook

Kennisnemen van

Resultaten uitgevoerde enquête houtstook en vervolg aanpak houtstook.

Inleiding**Enquête**

In het bestuursakkoord is de opgenomen om de komende collegeperiode meer aandacht te besteden aan het verminderen van luchtverontreiniging, met in het bijzonder aandacht voor houtstook. Om meer inzicht te krijgen wat er leeft en speelt bij de inwoners van de gemeente Woerden op het gebied van houtstook, is een enquête uitgevoerd. De uitkomsten van deze enquête zijn terug te vinden in de bijgevoegde infographic. In deze enquête is zowel gevraagd naar de ervaringen van inwoners die zelf hout stoken, als naar de ervaringen van inwoners die last van houtstook ervaren.

Uitvoering van de enquête

De enquête is in de vorm van een 'flitspeiling' uitgevoerd. In een betrekkelijk kort tijdsbestek van enkele weken in januari/februari zijn zoveel mogelijk reacties verzameld. De enquête bevatte ook een aantal open vragen, hier is goed gebruik van gemaakt. Er zijn 916 reacties ontvangen en dit geeft een representatief beeld.

Resultaten enquête*Algemeen*

Gebleken is dat houtstook een onderwerp is wat veel (stevige) reacties oproept. De respondenten vallen in twee grote groepen uiteen: inwoners die juist wel of juist niet een stookverbod willen. Ook de reacties op Twitter waren stevig. Er is zelfs geprobeerd om de peiling van buiten Woerden te beïnvloeden door voorstanders van houtstook. Hier hebben we snel op kunnen acteren, waardoor vervuiling van de resultaten is voorkomen. Hieruit blijkt dat het onderwerp houtstook een gepolariseerd onderwerp is. Vandaar dat wordt gekozen voor de weg van geleidelijkheid bij dit onderwerp.

Analyse resultaten

Na bestudering van de uitkomsten valt een aantal zaken op:

- Verdeeld beeld

45% van de respondenten staat neutraal of positief tegenover houtstook. 32% vindt houtstook (zeer) prettig. Terwijl 55% van de respondenten aangeeft houtstook (zeer) onprettig te vinden. Uit de open vragen bleek ook dat de respondenten of

duidelijk positief of juist duidelijk negatief over houtstook denken.

- Houtstokers passen stooktips weinig toe

Vrijwel alle houtstokers uit de flitspeiling (96%) weten dat stoken overlast kan veroorzaken en de luchtkwaliteit kan verminderen. Zij doen verschillende dingen om de overlast van houtstook te beperken. Zo geeft 20% aan droog en schoon hout te gebruiken (maar 80% dus niet!). Daarna volgt met bijna 18% het gebruik van hout dat niet geveerd, gebeitst, geïmpregneerd of gelijmd is. De zogenaamde Zwitserse methode (waarbij het vuur van boven af wordt aangestoken) wordt slechts gebruikt door 7% van de houtstokers.

- Merendeel bereid tot aanpassing van het gedrag

Meer dan de helft (62%) van de houtstokers is wel bereid het gedrag aan te passen. Die bereidheid is veruit het grootst bij windstil of mistig weer (61%). Daarna volgt de bereidheid bij klachten van de buren (36%) en tot slot bij dalende energieprijzen (21%). Hout stoken is overigens niet per se goedkoper. Schoon hout is duur.

- Overlast houtrook voor inwoners lastig aan te pakken

Inwoners die last hebben van houtrook geven aan last te hebben van de stank, longklachten, het dicht moeten laten van de ramen, overlast van de rook en schade aan de gezondheid. De overlast is het grootst buitenshuis, bij windstil en mistig weer. Bijna driekwart van deze groep heeft dit nog nooit met de houtstokers besproken. Dit omdat ze niet precies weten waar de rook vandaan komt, bang zijn voor een conflict, denken dat het niet helpt of omdat het er te veel zijn. Als ze de overlast wel meldden bij de houtstoker, de gemeente, de Stookwijzer of de politie, waren de ervaringen vaak weinig positief. Zij merkten weinig tot geen verbetering, hoorden niets terug of kregen te horen dat er niets aan kon worden gedaan. Een klein deel gaf aan dat het gedrag wel is veranderd.

- Inwoners hebben vooral last van houtrook in de winter, maar ook in de zomer is er overlast

Zo'n 60% geeft aan hinder te hebben in de winter, 5% in de zomer, en 35% in elk seizoen.

Plannen strategie houtstook

De uitkomsten van de flitspeiling laten een zeer verdeeld beeld zien. Een aanpak gericht op houtstook actief beperken, lijkt voor nu een stap te ver voor de inwoners die hout stoken. Er is wel ruimte zijn voor bewuster en beter stoken dan nu gebeurt om de overlast te beperken. Uit de enquête blijkt dat hier ruimte voor is.

Focus op bewustwording via communicatiestrategie

Op dit moment ontbreekt het de gemeenten aan mogelijkheden om regels te stellen die ook handhaafbaar zijn. Het beste instrument wat de gemeente heeft, is de inzet van communicatie. Mede op basis van de uitkomsten van de enquête verwachten we resultaten te kunnen bereiken met bewustwording die er op gericht is dat inwoners bewust hout stoken en zo min mogelijk overlast veroorzaken voor hun omgeving. Hierbij is een belangrijke motivatie dat houtstokers zich rekenschap geven van buren die last hebben van houtstook en hier ook gevoelig voor zijn vanwege luchtwegaandoeningen als astma, COPD. Om daadwerkelijk resultaten te boeken met voorlichting is een meerjarige communicatiecampagne nodig. Tevens moet deze campagne goed aansluiten bij wat er leeft bij de inwoners. Hier biedt de enquête een goed uitgangspunt voor. En zal ook een mix aan communicatie kanalen worden ingezet.

Er is een communicatiestrategie opgesteld. Hierbij willen we als gemeente bereiken:

- Minder overlast door houtstook met open haarden, houtkachels en pelletkachels, met name overlast buiten en in de winter. In mindere mate ook minder overlast door vuurkorven en barbecues in de zomer. Met als communicatiedoel:
- De communicatie moet een bijdrage leveren aan het verminderen van de overlast door houtstook zoals hierboven genoemd, door meer bewustwording en het aanreiken van handvatten om bewust en met mate te stoken.

Aanpak locaties met veel klachten (hotspot benadering)

We willen ook handvatten bieden aan inwoners die veel overlast ervaren van houtstook. In het najaar gaan we de mogelijkheden onderzoeken voor een pilot met een of twee locaties om een hotspotbenadering in te zetten. Daarbij zouden we dan intensievere begeleiding en mogelijk mediation inzetten bij probleemsituaties.

Kernboodschap

De dit jaar uitgevoerde enquête over houtstook levert een verdeeld beeld op met sterke reacties. 45% van de respondenten staat neutraal of positief tegenover houtstook. 32% vindt houtrook (zeer) prettig. Terwijl 55% van de respondenten aangeeft houtstook (zeer) onprettig te vinden. We willen minder overlast door houtstook met open haarden, houtkachels en pelletkachels. Om dit te bereiken gaan we aan de slag met een meerjarige communicatiecampagne. Deze communicatiecampagne moet een bijdrage leveren aan het verminderen van de overlast door houtstook zoals hierboven genoemd, door meer bewustwording en het aanreiken van handvatten om bewust en met mate te stoken. Tevens zal dit najaar een pilot met hotspotsaanpak starten.

Eventuele acties die verder gaan dan communicatie, sluiten we voor de toekomst nog niet uit.

Financiën

Voor de aanpak houtstook is budget beschikbaar binnen de gemeentelijke begroting.

De communicatiecampagne loopt van midden 2023 tot voorjaar 2024 en wordt gedekt uit dit budget. In het voorjaar 2024 wordt gezien in hoeverre het doorzetten van de campagne kan worden gefinancierd uit het milieubudget. Als aanvullende financiering nodig is, wordt dit dan meegenomen.

Vervolg

Bijlagen

1. D/23/098880 Infographic resultaten enquête houtstook
